

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Mateřská škola Černíkovice,
okres Rychnov nad Kněžnou**

517 04 Černíkovice 55

Identifikátor školy: 650 050 801

Termín konání inspekce: 14. – 19. listopad 2003

Čj.:	i6-1046/03-5124
Signatura:	ki6zx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole, školní družině a mateřské škole ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole, školní družině a mateřské škole ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupinách předmětů naukových a výchovných v základní škole ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve školní družině ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Černíkovice, okres Rychnov nad Kněžnou je příspěvkovou organizací, která sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Na odloučeném pracovišti s adresou 517 04 Černíkovice 195 sídlí mateřská škola a školní jídelna. Ve školním roce 2003/2004 je realizován vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2 včetně doplňků č.j. 25 018/98-22. Ve dvou třídách se učí v letošním školním roce 33 žáků 1. – 5. ročníku. Spojené jsou první se čtvrtým ročníkem a druhý, třetí a pátý ročník. Kromě žáků z Černíkovice dojíždějí do školy žáci z obce Domašín. Kapacita základní školy uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 19 047/2003-21 nebyla překročena.

Ve školní družině je ve školním roce 2003/2004 zapsáno celkem 25 žáků. Provoz družiny je projednán se zřizovatelem a vyhovuje potřebám žáků a jejich zákonných zástupců. Ranní družina realizuje činnost v době od 6:20 do 7:40 hodin. Odpolední družina je v provozu v návaznosti na rozvrh žáků do 15:00 hodin. Kapacita školní družiny uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 19 047/2003-21 nebyla překročena.

Zřizovatelem základní školy a mateřské školy je obec Černíkovice, se sídlem na adrese 517 04 Černíkovice 55.

Mateřská škola je jednotřídní předškolní zařízení s provozní dobou od 6:20 do 15:30 hodin. K termínu inspekce bylo zapsáno 21 dětí ve věku od dvou do šesti let. Kapacita uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 19 047/2003-21 nebyla překročena.

Výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole probíhá ve školním roce 2003/2004 podle Školního vzdělávacího programu s názvem Svět kolem nás, který byl zpracován na podmínky školy dle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání č.j. 14 132/01-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V základní škole učí celkem tři učitelky včetně ředitelky školy. Obě učitelky, které mají 100% úvazky, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci v 1. – 5. ročníku. Tyto podmínky nesplňuje učitelka, která je v hlavním pracovním poměru vychovatelkou školní družiny a učí předměty s výchovným zaměřením. Pro práci ve školní družině podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje.

Organizační struktura, řízení, formy a metody práce základní školy jsou vymezeny v materiálu Organizační řád školy. Z něj jednoznačně vyplývá organizační schéma, strategie řízení a kompetence pracovníků v jednotlivých klíčových oblastech. Pracovní náplně jsou členěny tak, aby z nich byly zřejmé oblasti rozhodování, vztahy podřízenosti a odpovědnost. Součástí organizačního řádu jsou i práva a povinnosti pracovníků, informační systém, organizační a řídicí normy.

Přenos informací je založen na každodenních osobních jednáních ředitelky školy se všemi pracovníky školy. Metodické sdružení ustanoveno není. Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Schází se pravidelně dle předem plánovaných termínů. Podle potřeby svolává ředitelka školy provozní porady. Průběh jednání, schválené dokumenty a další důležité údaje jsou zachyceny v zápisech, se kterými jsou všichni pracovníci prokazatelným způsobem seznamováni.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky probíhá v základní škole pravidelně. Z hospitací pořizuje záznamy, jejichž součástí jsou i závěry a doporučení pro učitelky. Hospitační činnost vykonává ředitelka i ve školní družině. Kontrolu naplňování učebních osnov zajišťuje ředitelka zadáváním prověrek a kontrolních testů. Jejich výsledky analyzuje a diskutuje s učitelkami. Při rozboru hospitované hodiny vede ředitelka učitelky ke schopnosti sebehodnocení. Kvalita pedagogické práce je součástí kritérií pro přidělování nenárokových složek platu. S kritérii byly všechny učitelky prokazatelně seznámeny.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ředitelkou podporováno. Celoročně probíhá vzdělávání v oblasti cizích jazyků. Ředitelka školy navštívila několik seminářů zaměřených na problematiku právní subjektivity. Poznatky ze vzdělávání si předávají učitelky bezprostředně po jeho absolvování, nové poznatky aktuálně zařazují do výuky.

V mateřské škole pracují dvě učitelky mateřské školy s rozdílnou výší pracovních úvazků (0,90 a 0,95). Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro předškolní pedagogiku splňuje jedna z nich. Jedná se o začínající učitelku s délkou praxe 1,5 roku. Druhá pracovníce má středoškolské vzdělání, ale pro práci v mateřské škole není odborně a pedagogicky způsobilá. Ve funkci učitelky působí 11 měsíců. O problematiku předškolní výchovy se velmi intenzivně zajímá a chce získat požadované vzdělání. Od září 2003 začala studovat při zaměstnání Vyšší odbornou školu pedagogickou a Střední pedagogickou školu v Litomyšli obor Pedagogika specifických činností ve volném čase – zaměření předškolní pedagogika. Ředitelka školy stanovila efektivně rozvržení hodin přímé míry vyučovací povinnosti učitelek a vytvořila prostor i pro jejich souběžné působení v dopoledním programu. V jeho účelném využití však byly zjištěny rezervy od 8:30 nebo 9:00 hodin do doby pobytu dětí venku.

Mateřská škola se stala součástí základní školy (právního subjektu) k 1. 1. 2003. Ředitelka školy začala prvně řídit výchovně-vzdělávací proces a provoz předškolního zařízení a seznamovat se se specifickými této oblasti. Vzhledem k tomu, že zkušená učitelka (dříve ve funkci ředitelky mateřské školy) odešla na rodičovskou dovolenou a v mateřské škole začaly pracovat začínající učitelky, nemohla jmenovat vedoucí učitelku zodpovídající za provoz mateřské školy.

Pro organizování činností a provozu mateřské školy jsou vytvořena konkrétní pravidla, jsou písemnou formou zpracována v jednotlivých dokumentech školy (organizační řád, školní řád, vnitřní řád školy, zásady provozního řádu, pracovní povinnosti, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v mateřské škole). Zaměstnanci mateřské školy byli s nimi prokazatelným způsobem seznámeni.

Ředitelka školy velmi zodpovědně přistupuje k řízení mateřské školy. Jejím cílem je zajistit kvalitní podmínky a úroveň předškolní výchovy. S učitelkami je v každodenním kontaktu, průběžně je informuje o jednotlivých záležitostech školy, konzultuje s nimi problematiku předškolní výchovy. Pro mateřskou školu organizuje samostatné pedagogické rady. Jejich průběh jednání je doložen písemnými zápisy s kvalitní vypovídací hodnotou. Společně se základní školou probíhají provozní porady.

Ředitelka školy podpořila zájem nekvalifikované učitelky o získání odpovídajícího vzdělání a vytvořila jí pro to podmínky. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků obě učitelky navštěvují semináře a vzdělávací akce, studují odbornou literaturu, pracují s metodickými materiály. Mají k dispozici odborné časopisy (Informatorium, Učitelké noviny, Rodina a škola, Školství). Učitelská knihovna byla v posledních letech v menší míře doplňována o knižní novinky se zaměřením na současnou problematiku předškolního vzdělávání. Velmi pozitivně je hodnocen zájem ředitelky o přímou účast na přednáškách a konzultacích k problematice předškolní výchovy.

Ředitelka má přehled o kvalitě práce učitelek a průběžně sleduje dosahované výsledky v pedagogickém vedení dětí. Kontroluje vedení dokumentace, vykonává hospitační činnost, a dokladuje ji písemnými záznamy.

Konkrétní kritéria pro udělování osobního ohodnocení má ředitelka stanoveny a pracuje s nimi při rozdělování určených finančních prostředků na osobní hodnocení a mimořádné odměny. Při rozhovorech s učitelkami mateřské školy v průběhu inspekce byla zjištěna rozdílná úroveň v jejich schopnostech analyzovat průběh realizovaných spontánních a řízených činností.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou celkově hodnoceny velmi dobře.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova základní školy leží v příjemném prostředí parkové úpravy. Zřizovatel ji průběžně udržuje, provádí opravy a vylepšuje stávající stav. V přízemí se nachází šatna, menší samostatná místnost pro práci školní družiny a soukromý byt. První patro tvoří dvě učebny, sborovna a tělocvična. Škola má pro zájmovou činnost keramickou dílnu, vybavenou hrnčířským kruhem a elektrickou keramickou pecí.

Interiéry školy jsou účelně a esteticky vyzdobeny pracemi dětí a učitelek. Učebny svojí velikostí, zařízením a vybavením odpovídají psychohygienickým zásadám. Negativem jsou pouze zastaralé nepřenositelné lavice v jedné třídě. Jejich velikost je nevhodná v hodinách, kdy se žáci vyšších ročníků přemisťují do této učebny. Další žákovský nábytek je zachovalý a zastoupený v několika velikostech. Pozitivem je několik menších školních tabulí rozmístěných po obvodu obou tříd, využívaných k samostatné práci žáků. Ke sportovnímu vyžití slouží malá tělocvična vybavená ribstoly, šplhadly a košem na basketbal. Ke své činnosti ji využívá i školní družina. V případě dobrého počasí chodí žáci cvičit ven do parku nebo upraveného prostoru areálu školy s kovovými konstrukcemi.

Výuka probíhá podle schválených a ucelených řad učebnic a pracovních sešitů, doplněnými nakopírovaným materiálem. Vybavení tříd obrazovým materiálem, mapami, názornými, tabelárními a vlastnoručně vyrobenými pomůckami je velmi dobré. V obou třídách jsou pianina, využívaná často i mimo hudební výchovu. Didaktická a audiovizuální technika je zastoupena radiomagnetofony, diaprojektorem, televizorem a videorekordérem. V zadní části třídy jsou tři počítače umístěné na zcela nových stolicích. Počítač pro učitele a kopírovací zařízení se nachází ve sborovně. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je k dispozici dostatečné množství adekvátního materiálu a pomůcek (bzučáky, odborná literatura, učebnice).

Ředitelka školy se podle finančních možností snaží doplňovat a obnovovat fond učebnic a pomůcek. Počítače jsou žáky využívány i v době mimo vyučování. Tělocvična slouží také jako místo zviditelnění a prezentace práce školy rodičům a širší veřejnosti. Jedná se především o divadelní a umělecká vystoupení, čemuž výborně slouží přenosné jeviště.

Školní družina využívá pro svoji činnost místnost v přízemí. Vzhledem k počtu zapsaných žáků jsou prostory stísněné. V oblasti plánování je tento nedostatek ředitelkou školy plně vnímán a konstruktivním řešením se již snaží tuto stránku odstranit.

Třída školní družiny je vybavena žákovským nábytkem, skříněmi a policemi, ve kterých je přehledně uspořádán výtvarný materiál, hračky, stavebnice a společenské hry. Ve třídě probíhá zejména činnost ranní družiny. Po obědě chodí žáci pravidelně ven, v případě nepříznivého počasí mají možnost pobývat v tělocvičně.

Mateřská škola je umístěna v samostatné budově, která byla vybudována v roce 1983 pro provoz dvojtřídního předškolního zařízení a nachází se v bezprostřední blízkosti základní školy. Z důvodu poklesu počtu dětí v posledních letech provedl zřizovatel zásadní rozhodnutí a první poschodí bylo v roce 1999 přestavěno na tři bytové jednotky. Mateřská škola tak využívá prostory v přízemí, které umožňují realizaci přijatého programu. Zároveň je zde školní jídelna zajišťující stravování dětí mateřské školy, žáků základní školy, zaměstnanců školy a cizích strážníků. Prostorové zázemí mateřské školy a školní jídelny je oddělené a jednotlivé provozy se vzájemně nijak nenarušují.

Místnosti (herna, třída, samostatná jídelna, sociální zařízení a šatna) jsou účelně vybaveny a poskytují dětem velmi dobré zázemí pro uspokojení jejich zájmů a potřeb. Nábytek je původní, částečnou opotřebovanost vykazují sestavy skříněk pro námětové hry (kuchyňka, pokojíček). Dětské stolky a židličky mají jednu velikost, čímž nejsou zcela naplněny antropometrické požadavky. Rozmístěním nábytku jsou vytvořena zákoutí pro skupinové a individuální činnosti dětí. Děti mají zajištěn bezpečný přístup ke všem hračkám a pomůckám, mohou si je samostatně vybírat či připravovat. Na příkladné úrovni je hodnocena estetika prostředí. Všechny prostory jsou udržovány v čistotě a pořádku, zdobí je především dětské práce a výrobky dětí. Citlivě a působivě jsou využívány dekorativní prvky (práce učitelek), které jsou účelně volené v návaznosti na realizované tematicky orientované programy.

Školní zahrada tvoří součást mateřské školy a její vybavenosti je v poslední době věnována zvýšená pozornost. Ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelem a sponzory vytváří postupně podnětné zázemí pro pobyt dětí venku. V současné době mají děti k dispozici průlezk, skluzavku, houpačku, kolotoč, houpačičku a další doplňující náčiní, dřevěný altán s lavičkami a tabulí pro výtvarné činnosti, zastřešené pískoviště se zahradním domkem pro uložení hraček a zahradního náčiní.

Mateřská škola je velmi dobře vybavena a poskytuje dětem rozmanitou nabídku hraček, učebních pomůcek, materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti, náradí a náčiní pro pohybové aktivity. Učební pomůcky jsou převážně staršího data (ústřední dodávky Komenia). Bohatý je

knížní fond dětské literatury, učitelky mají k dispozici hudební nástroje a audiovizuální techniku.

Ředitelka školy se po převzetí mateřské školy seznámila s aktuálním stavem materiálního zázemí. Na základě provedené analýzy a po konzultacích s učitelkami mateřské školy velmi vstřícně přistupuje k plánování jednotlivých požadavků a potřeb pro zajištění kvalitních podmínek pro děti předškolního věku jak v budově, tak i na školní zahradě.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Výuka je v souladu s učebními dokumenty schváleného vzdělávacího programu.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

V průběhu inspekce byly hospitovány předměty český a anglický jazyk, matematika, přírodověda, prvouka, pracovní činnosti a hudební výchova. Výuka probíhala věcně a odborně správně. Obě učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vychovatelka, která učí předměty s výchovným zaměřením, má mnohaletou praxi na málotřídní škole. Pro výuku v 1. – 5. ročníku podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje. V rámci dalšího vzdělávání navštěvuje semináře zaměřené na výchovné předměty.

Stanovené výukové cíle volily učitelky vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy. Mají kvalitně zpracované tematické plány, které vycházejí z učebních osnov. Jejich kontrolu provádí ředitelka školy před zahájením školního roku. Plány nejsou formální, učitelky si do nich vpisují plnění cílů, použité pomůcky, důležité poznatky včetně případných změn, ke kterým v průběhu školního roku došlo. Kontinuita probíraného učiva je zajištěna. Konkrétním stanovením obsahu vzdělávání v jednotlivých předmětech a ročnicích předcházejí učitelky duplicitě učiva. Plánovaná časová dotace odpovídala náročnosti jednotlivých tematických celků. Bezprostřední příprava učitelek na vyučování byla příkladná a promyšlená, což mělo pozitivní dopad na kvalitu hodin.

Uspořádání učeben a jejich vybavení napomáhá k naplňování cílů výuky a umožňuje realizaci jednotlivých činností. Ve sledovaných hodinách používaly učitelky didaktickou techniku. Zejména promítání diapozitivů zpestřilo a vhodně doplnilo hodinu přírodovědy. Při výuce hudební výchovy doprovázeli žáci své výkony na rozmanité množství hudebních nástrojů, z nichž některé si vyráběli sami. Žáci pracovali s ucelenými řadami učebnic, pracovních sešitů a nakopírovanými pracovními listy. Všechny prostory základní školy jsou vkusně a esteticky upraveny. K výzdobě přispívají velkým podílem výrobky keramického kroužku.

Vnitřní členění hodin odpovídalo podmínkám málotřídního uspořádání výuky. Učitelky zařazovaly frontální výuku, samostatnou ale i skupinovou práci žáků. Dbaly na vhodné střídání pracovních míst (tabule, koberec, lavice, počítače). Výuka byla názorná a vhodně diferencovaná podle ročníků a schopností jednotlivců. V hodinách s výchovným zaměřením pracovali žáci společně. Časová dotace pro práci v odděleních byla vyvážená. Při samostatné práci projevovali především žáci vyšších ročníků upevněné a cíleně budované návyky. Ve všech sledovaných hodinách měli žáci připravenou práci navíc. Pracovali se zaujetím

a snahou o dosažení výborných výsledků. Zadávané úkoly formulovaly učitelky jasně a srozumitelně. V hodinách uplatňovaly individuální přístup k žákům, respektovaly jejich potřeby a zvláštnosti. Vhodně volené formy relaxace (rozhovor, písnička, hra na klavír, výukové programy na počítačích), časté střídání pracovního místa, napomáhaly k bezproblémovému průběhu výuky. Učitelky respektovaly didaktické zásady, zvláště pak zásadu názornosti, přiměřenosti a soustavnosti.

Žáci byli motivováni nejen v úvodu vyučovacích hodin. Kladným motivačním prvkem bylo pozitivní hodnocení, ocenění pokroku a dílčích úspěchů. Učitelky zařazovaly mezipředmětové vztahy a regionální tematiku. Žáci byli vedeni ke vzájemnému hodnocení a schopnosti sebehodnocení. Téměř ve všech hodinách proběhlo v závěru shrnutí učiva a celkové zhodnocení práce jednotlivců i kolektivu. Komunikace je založena na vzájemné důvěře, komunikativní schopnosti žáků jsou cíleně rozvíjeny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině vybraných předmětů v 1. – 5. ročníku jsou na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K zjišťování výsledků vzdělávání využívá škola standardizované testy, jednotné soutěže a pravidelně zadávané prověrky. Dosažené výsledky učitelky analyzují a společně se žáky provádějí rozbor a odůvodnění chyb.

Průběh vzdělávání a výchovy je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Učitelky vedou povinnou dokumentaci k evidenci dětí. Využívají doporučených tiskopisů. Drobné nedostatky formálního charakteru byly s ředitelkou projednány v průběhu inspekce.

Vedení kontrolované povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Školní vzdělávací program platný pro školní rok 2003/2004 neobsahuje ještě oblast evaluace, ale její zapracování již ředitelka připravuje a shromažďuje si k tomu podklady. Učitelky sledují reakce, projevy a dosahované výsledky dětí, vedou o nich pedagogické záznamy. Využívají k tomu již dříve zavedené tiskopisy a zároveň začaly v letošním školním roce aplikovat i jinou formu k zachycení úrovně ve vývoji dětí především nejstarší věkové skupiny.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

V přijatém školním vzdělávacím programu jsou rozpracovány na požadované úrovni psychohygienické podmínky. Jejich dodržování však nebylo ve všech jevech potvrzeno. Na příkladné úrovni probíhal pitný režim. Děti mají vytvořen potřebný návyk, jsou samostatné a v průběhu dne přijímají tekutiny dle subjektivních potřeb. Téměř v rovnováze byly zařazeny

spontánní a řízené činnosti. Součástí programu obou dnů byly i pohybové aktivity. Učitelky však po oba hospitované dny nezařadily pobyt venku, přestože stav počasí byl příznivý. Kontrolou dokumentu Přehled výchovné práce byla zjištěno, že zápisy dokladující realizaci pobytů venku a pohybových aktivit někdy chybí. V době inspekční činnosti děti obědvaly o 30 minut dříve, než-li je stanoveno v organizaci provozu mateřské školy.

Mateřská škola věnuje náležitou pozornost spolupráci s rodičovskou veřejností. Rodiče jsou informováni. Kromě každodenních kontaktů učitelky organizují třídní schůzky, kulturní, poznávací a sportovní akce, připravují písemná sdělení na nástěnkách, výstavy dětských prací a další.

Organizace výchovně-vzdělávací práce neodpovídala zcela specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

V současné době pracují v mateřské škole pedagogické pracovnice, které mají méně zkušeností, krátkou pedagogickou praxi a do problematiky předškolního vzdělávání začínají teprve pronikat. Činnosti vedené učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti byly velmi zdařilé, dílčí nedostatky byly zaznamenány u kvalifikované učitelky.

Spontánní a řízené činnosti

K připravenosti a vytvoření podnětného prostředí podporující a rozvíjející spontánní činnosti dětí učitelky nepřistupovaly stejným způsobem. První den se učitelka zaměřila na výtvarnou činnost, na kterou pak i následně navázala při řízené aktivitě. Děti reagovaly na zadaný podnět a případné další aktivity se volily na základě vlastní volby (konstruktivní hry u stolečků a na koberci v herně). Širší nabídku připravila učitelka druhý den. Děti se samostatně rozhodovaly, uspokojovaly vlastní zájem. Učitelka byla se všemi dětmi v kontaktu. Sledovala jejich aktivity a prostřednictvím vhodně volených otázek nebo zapojením se do činnosti a her rozvíjela poznání a dovednosti dětí. Oceňovala jejich výsledky, děti měly dostatečný prostor k seberealizaci.

Ústřední motivace dětí k řízeným činnostem, které byly zaměřené především na oblast pohybovou, rozumovou a poznávací, nebyla hodnocena na stejné úrovni. Rozdílný přístup učitelek se odrážel v reakcích dětí, v jejich soustřednosti a v aktivním zapojení. Při využití přímých zážitků a osobitých zkušeností dětí, byly u dětí sledovány očekávání, příjemné napětí, zájem o motivované překvapení. Na základě prožitého úspěchu a oceněním dosaženého výsledku se u dětí zvyšoval zájem o realizovanou činnost. Učitelka respektovala věkové zvláštnosti a individuální předpoklady dětí. Nesoustředěnost a problémové chování dětí se objevovaly při činnostech, které nebyly vhodně a dostatečně motivovány.

Součástí školního vzdělávacího programu jsou plánované tematické celky pro jednotlivé měsíce. Učitelky si jejich realizaci promýšlejí prostřednictvím příprav. Vzdělávání dětí probíhá ve všech činnostech v průběhu dne.

Organizace řízených činností byla pojata učitelkami rozdílným přístupem. Všechny činnosti měly frontální charakter, ale jejich členitost a použité metody dokladovaly odlišnou úroveň pedagogické práce. Při upřednostnění verbálních metod s dominantní rolí učitelky a nerespektováním věkových zvláštností, individuálních schopností a dovedností dětí byla zaznamenána velmi malá soustředěnost až nezájem dětí. Učitelka, která volila aktivní metody (názornost, manipulace s předměty, objevování, problémové učení), vzbudila v dětech zájem o činnost a vedla je k vyvozování vlastních názorů. V rámci pohybových činností byly

respektovány hygienické podmínky, byly zařazeny přirozená cvičení a zdravotní cviky. Ve vedení dětí ke správnému provádění cviků nebyl sledován jednotný přístup učitelek, což se projevovalo v chování a v reakcích dětí.

Velmi dobrou úroveň má rozvoj jazykových dovedností dětí. Děti měly dostatek příležitostí k řečovým projevům. Byly sledovány vstřícné dialogy mezi dětmi, ale i zájem dětí o komunikaci s učitelkami. S důvěrou se ně obracely, sdělovaly jim své dojmy, zážitky a přání. V průběhu obou sledovaných dnů byla sledována rozdílná atmosféra tříd. Při spontánním zaujetí byly děti aktivní, klidné, tolerantní, vzájemně mezi sebou spolupracovaly, negativní projevy nebyly zaznamenány. V opačném případě musela učitelka častěji děti napomínat a usměřňovat.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen stupněm velmi dobrá úroveň. Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen stupněm dobrá úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V průběhu výchovně-vzdělávacích činností měly děti vytvořený prostor pro pohybový rozvoj včetně jemné motoriky. Učitelky věnují pozornost rozvoji sebeobslužných dovedností, přirozenému užívání zdořilostních návyků, určité rezervy jsou ještě v oblasti vedení dětí k samostatnosti. Náležitá pozornost není věnována estetice stolování. Pozitivně je hodnoceno pravidelné čištění zubů po obědě. Příkladná je úroveň dětských prací a výrobků dětí. Jedna z učitelek se této oblasti velmi intenzivně věnuje. Děti pracují různými technikami, využívají i netradiční materiály. Velmi rády pracují s keramickou hlinou, což dokladují i jejich výrobky. Děti prokazovaly velmi dobrou úroveň poznatků k dané problematice (vlastnosti materiálů).

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny velmi dobře.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Realizace činnosti školní družiny

Vzhledem k náplni výchovně-vzdělávacích činností a zpracovaným materiálům doplňuje školní družina velmi dobrým způsobem zvolený program základní školy.

Povinná dokumentace školní družiny je vedena řádně, průkazně a na předepsaných tiskopisech. Vnitřní řád byl prokazatelně projednán a schválen pedagogickou radou. Obsahuje části týkající se provozu, docházky, chování žáků, spolupráci s rodiči a další kapitoly. Vychovatelka zpracovala celoroční plán práce, který je rozpracován do jednotlivých měsíců. V týdenním a denním režimu jsou pravidelně střídány činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační. Před vedlejšími a hlavními prázdninami zjišťuje vychovatelka zájem rodičů o provoz družiny. Případné uzavření školní družiny z důvodu nezájmu konzultuje ředitelka školy se zřizovatelem.

Kontrola ředitelkou školy je prováděna průběžně, naplňování výchovných plánů a procesů sleduje ředitelka denně.

Průběh vzdělávání a výchovy ve školní družině je hodnocen na základě zjištěných skutečností jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 19 047/2003-21 ze dne 4. 6. 2003 je v souladu se Zřizovací listinou ze dne 19. 9. 2002.

Zvolený vzdělávací program základní a mateřské školy je dále rozšiřován a obohacován o množství akcí zaměřených na všestranný rozvoj dovedností a zájmů žáků a dětí mateřské školy. Výrazná prezentace dosahovaných úspěchů žáků v soutěžích a práce celé školy v regionálním tisku a mezi rodičovskou veřejností mají mimořádný význam pro postavení tohoto zařízení nejen v obci, ale i mezi okolními školami.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy ze dne 19. 9. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 19 047/2003-21 ze dne 4. 6. 2003
3. Prohlášení ředitelky základní školy k plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti ze dne 18. 11. 2003 s podpisem ředitelky školy
4. Organizační řád školy č.j. 19/2003 ze dne 2. 1. 2003 s podpisem ředitelky a razítkem školy
5. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V-301 ke dni 30. 9. 2003 č.j. 211/2003
6. Rozvrh hodin školy pro školní rok 2003/2004
7. Tematické plány pro školní rok 2003/2004
8. Inspekční zpráva č.j. 092 186/99-5072
9. Dotazník ředitelky školy před inspekcí, podkladová inspekční dokumentace
10. Seznam žáků základní školy ve školním roce 2003/2004
11. Školní řád základní školy ze dne 30. 1. 2003 s podpisem ředitelky a razítkem školy
12. Vnitřní řád školní družiny pro školní rok 2003/2004 s podpisem ředitelky a razítkem školy
13. Koncepční záměry pro období 2000-2004 ze dne 25. 1. 2000 s podpisem ředitelky a razítkem školy
14. Plán práce základní školy pro školní rok 2003/2004 ze dne 5. 9. 2003 s podpisem ředitelky a razítkem školy
15. Zásady provozního řádu základní školy s podpisem ředitelky a razítkem školy
16. Výroční zpráva o činnosti základní školy ve školním roce 2002/2003
17. Třídní knihy vedené ve školním roce 2003/2004
18. Třídní výkazy a katalogové listy vedené ve školním roce 2003/2004
19. Vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2 s úpravami a doplňky pod č.j. 25 018/98-22
20. Záznamy z pedagogických rad základní školy ze dne 28. 8. 2003, 12. 11. 2003
21. Zápisy z jednání provozních porad ze dne 26. 2. 2003, 25. 6. 2003
22. Pracovní náplň učitelky ze dne 2. 1. 2003 s podpisy učitelky, ředitelky a razítkem školy
23. Hospitační záznamy ředitelky školy ze školního roku 2002/2003 a 2003/2004

24. Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků ze dne 25. 1. 2000 s podpisem ředitelky a razítkem školy
25. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny ve školním roce 2003/2004
26. Docházkový sešit vedený ve školním roce 2003/2004
27. Celoroční plán práce školní družiny ve školním roce 2003/2004
28. Měsíční plán práce školní družiny ve školním roce 2003/2004
29. Učební plán základní školy ve školním roce 2003/2004
30. Vzorek žákovských knížek, sešitů a prací žáků ve školním roce 2003/2004
31. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2003/2004
32. Školní vzdělávací program s názvem Svět kolem nás pro školní rok 2003/2004
33. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy ve školním roce 2002-2003 ze dne 5. září 2003, s podpisem ředitelky a razítkem školy
34. Školní řád ze dne 1. 1. 2003, s podpisem ředitelky a razítkem školy
35. Vnitřní řád školy ze dne 1. 1. 2003, s podpisem ředitelky a razítkem školy
36. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v MŠ ze dne 28. 1. 2003, s podpisem ředitelky a razítkem školy
37. Zásady provozního řádu s podpisem ředitelky a razítkem školy
38. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003
39. Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy
40. Přehled o počtu dětí ke dni 7. 11. 2003, s podpisem ředitelky a razítkem školy
41. Plánované akce školy pro školní rok 2003/2004
42. Záznamy z pedagogických rad mateřské školy ze dne 8. 9. 2003 a 3. 11. 2003
43. Zápis z rodičovské schůzky konané dne 18. 9. 2003
44. Rozvrh pracovní doby v MŠ od září 2003
45. Doklady o dosaženém vzdělání učitelek mateřské školy ve školním roce 2003/2004
46. Pracovní náplň uklízečky mateřské školy ze dne 2. 1. 2003 s podpisem ředitelky, pracovnice a razítkem školy
47. Záznamové archy pro hospitace v mateřské škole konané od ledna 2003
48. Dokumentace třídy pro školní rok 2003/2004: seznam dětí, přehledy docházky dětí, evidenční listy, Přehled výchovné práce, zmocnění k odvádění dětí, záznamy o dětech

ZÁVĚR

Složení pedagogického sboru základní školy je stabilizované. Vedení výuky je zabezpečeno se zřetelem na maximální využití odborné způsobilosti a zaměření jednotlivých pracovníků. Tato skutečnost se výrazně pozitivně odrazila na kvalitě výuky. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují obě učitelky včetně vychovatelky školní družiny. Bez splnění těchto podmínek jsou učeny pouze hodiny s výchovným zaměřením, které má v úvazku vychovatelka.

Výuka probíhala v pozitivním psychosociálním prostředí. Materiálně-technické podmínky školy umožňují a podporují efektivní vzdělávání a výchovu při realizaci zvoleného

vzdělávacího programu. Vybavení školní družiny umožňuje realizaci plánovaných činností. Při plném počtu 25 žáků však mají žáci omezenou volbu individuálních činností. Rozšíření prostoru pro školní družinu je zahrnuto v koncepčních záměrech ředitelky školy.

Uplatňované formy a metody práce vycházely z málotřídního uspořádání školy. Umožňovaly aktivní zapojení žáků do procesu učení a naplňování stanovených cílů výuky. Učivo bylo v souladu s učebními osnovami. Výuka byla přizpůsobena potřebám žáků, podporovala zájem žáků o vzdělání, rozvíjela jejich vědomosti a dovednosti. Vhodně volené nástroje hodnocení žáky motivovaly k dalším činnostem a navozovaly u nich vstřícné postoje k učení.

Rozložení dílčích aktivit školní družiny z hlediska didaktického a psychohygienického vhodně doplňuje a rozvíjí dopolední vzdělávací činnosti žáků. Nabídka počítačového a výtvarného kroužku ovlivňuje rozvoj osobnosti žáků, vytváří optimální podmínky pro vyplňování volného času žáků v odpoledních hodinách.

V mateřské škole pracují začínající učitelky. Jedna z nich nemá požadované vzdělání pro předškolní výchovu. O práci v mateřské škole má velký zájem, v letošním školním roce zahájila studium k získání odborné a pedagogické způsobilosti. V jejím stylu práce byla sledovaná přirozená autorita, schopnost umět zaujmout děti a poskytovat jim potřebné zázemí pro jejich osobnostní rozvoj. Kvalifikovaná učitelka získává zkušenosti v oblasti předškolní výchovy a potřebuje odborné vedení zkušené učitelky. Ředitelka základní školy nemá odbornou a pedagogickou způsobilost pro předškolní výchovu, ale oblasti vedení učitelek mateřské školy věnuje pozornost a dostupnými prostředky jim poskytuje pomoc (účast na vzdělání, vzájemné konzultace s ředitelkami jiných mateřských škol). Jejím zájmem je zajišťovat kvalitní podmínky a úroveň pro pobyt dětí v předškolním zařízení.

Prostorové zázemí a materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou hodnoceny velmi dobře a umožňují realizaci přijatého programu. V současné době je zvýšená pozornost věnována vybavenosti školní zahrady. Děti mají k dispozici dostatečné množství hraček, učebních pomůcek a různorodého materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti.

Učitelky pronikají do systému plánování výchovně-vzdělávacích činností a ověřují přijatý školní vzdělávací program. Při pedagogickém vedení dětí byly sledovány rozdílné přístupy. Také úroveň projeveného zájmu dětí o jednotlivé činnosti dokazovala nestejnou kvalitu promyšlenosti použitých metod a forem práce.

Od poslední inspekční návštěvy došlo k organizační změně a vzniku nového subjektu s několika součástmi. Ředitelka odpovědně přistupuje k plnění úkolů, které vyplývají z její funkce, operativně vytváří nové dokumenty a pravidla pro zabezpečení řádného chodu celého zařízení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Martina Bělková	M. Bělková v. r.
Členové týmu	Miloslava Beránková	M. Beránková v. r.
	Miloslava Havlíčková	

V Rychnově nad Kněžnou dne 15. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jana Hovorková	Jana Hovorková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Javornická 1501, 516 01 Rychnov nad Kněžnou. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-06	i6-1046/03-5124
Zřizovatel	2004-01-06	i6-1046/03-5124
Rada školy	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.